

Forbundsbestyrelsens mundtlige beretning Æ kongres 2018

Indledning

Det er ikke ligefrem udfordringer, det skorter på, i forhold til forbundets arbejde for at skabe gode vilkår for lystfiskeri for alle i en rig natur med flere vilde fisk. Den danske natur og vores vandmiljø er på mange måder under pres, og her næsten 20 år efter vedtagelsen af EU's vandrammedirektiv er der fortsat lang vej, inden vores vandløb, søer og kystvande lever op til direktivets miljømål om god økologisk tilstand. Og der er fortsat betydelige udfordringer i forhold til at sikre en bæredygtig forvaltning af fiskeriet og vores fiskebestande.

Udfordringerne bliver ikke mindre af, at der i disse år gennemføres natur- og miljøpolitiske initiativer, der trækker udviklingen i den helt forkerte retning. Det gælder eksempelvis de politiske aftaler om Fødevarer- og landbrugspakken og Dansk akvakultur i vækst.

Når det så er sagt, så er det netop i den situation, vi skal træde i karakter og vise, at der i høj grad er brug for et stærkt forbund og en fælles indsats, hvis hele grundlaget og mange års kæmpestore frivillige arbejde for forbedring af vilkårene for det danske lyst- og sportsfiskeri ikke skal sættes over styr. Sammen er vi stærkest, og på trods af den natur- og miljøpolitiske modvind, vi møder på flere områder, så opnår vi faktisk også en lang række gode resultater.

Kampen for de små vandløb

Naturbeskyttelsen og naturgenopretning af de danske vandløb og ådale er naturligvis et helt centralt indsatsområde for forbundet. Det var derfor en vigtig sejr, da det i forbindelse med den politiske aftale om Fødevarer- og landbrugspakken i slutningen af 2015 i første omgang lykkedes at forhindre, at 10.000 km små vandløb med stor naturværdi blev taget ud af vandområdeplanerne. Når det lykkedes, skyldes det ikke mindst en stærk fælles indsats med blandt andet Facebookgruppen +Bevar de forhadte vandløb+.

Et slag blev vundet, men kampen for naturbeskyttelsen af de små vandløb er bestemt ikke vundet endnu. Som led i den politiske aftale om Fødevarer- og landbrugspakken blev det således besluttet, at kommunerne med inddragelse af vandråd i løbet af 2017 skulle

- dels revurdere alle vandløb i vandområdeplanerne med et opland på under 10 km² på baggrund af opdaterede faglige kriterier med henblik på, om de fortsat skal indgå i vandområdeplanerne
- dels kvalificere udpegningen af kunstige og stærkt modificerede vandløb

Overordnet set er vores smertegrænse for forringelser af vandområdeplanerne for længst overskredet. Amternes regionplaner omfattede 28.700 km målsatte vandløb. Det blev i de første vandplaner reduceret til 22.000 km. Nu er det i vandområdeplanerne for anden planperiode reduceret til knap 19.000 km. Det betyder, at der allerede, inden vandrådsarbejdet gik i gang, er mange tusind kilometer små vandløb, der ud fra en faglig vurdering har stor naturværdi og potentiale til at opnå god økologisk tilstand, men som allerede er taget ud af vandområdeplanerne.

Det blev paradoksalt nok dokumenteret, da de opdaterede, faglige kriterier forelå. Hvis man fulgte dem, skulle der nemlig tages betydeligt flere vandløb ind i vandområdeplanerne, end der skulle tages ud. Det løste man så ved, at man politisk justerede og strammede de faglige kriterier.

Forbundet pressede lige til det sidste på for at få åbnet mulighed for, at vandrådene ikke kun skulle forholde sig til vandløb, der eventuelt skal tages ud af vandområdeplanerne, men at det også blev muligt at inddrage vandløb med stor naturværdi, der bør tages ind i planerne. Og det lykkedes faktisk ved starten af vandrådsarbejdet sidste forår at få miljø- og fødevareministeren til at åbne lidt op for den mulighed.

Processen i vandrådene er nu afsluttet, og forbundet har i de 23 vandråd været repræsenteret af et stærkt korps af fagligt dygtige og stærkt engagerede, frivillige lystfiskere, der har udført et fantastisk stort stykke arbejde med henblik på at sikre, at små vandløb med stor naturværdi fortsat skal indgå i vandplanerne.

Der er ingen tvivl om, at opgaven i vandrådene har været både vanskelig og kompliceret. Derfor har forløbet i de 23 vandråd også været meget forskelligt. I en del vandråd har der heldigvis været en god og konstruktiv proces. Det er vandråd, som har været kendetegnet ved positive relationer mellem medlemmerne og en professionel mødeledelse.

Deltagerne har her været velforberejede, og arbejdet har været båret af et fælles fagligt forståelsesgrundlag. Omvendt er der vandråd, hvor arbejdet slet ikke har fungeret - typisk fordi enkelte repræsentanter eller organisationer ikke har villet acceptere opgaven og det faglige grundlag, men i stedet har brugt vandrådet som ideologisk kampplads.

Hvordan de samlede resultater bliver med hensyn til de små vandløb i forhold til vandområdeplanerne, ved vi endnu ikke. Efter afslutningen af vandrådsarbejdet har vi desværre set flere eksempler på kommuner, hvor man politisk beslutter at tilside sætte fagligheden og vandrådets indstillinger. Og så bliver det hele først endeligt besluttet af miljø- og fødevareministeren sammen med forligspartierne bag Fødevare- og landbrugspakken her i 2018. Det er en proces, som vi naturligvis vil følge meget tæt.

Samtidig vil vi holde skarpt øje med, at de vandløbsindsatser, der indgår i vandområdeplanerne, rent faktisk også bliver gennemført. Det er bestemt ikke noget, der er sikkerhed for. For det første bliver en række indsatser taget ud af planerne, fordi de

ikke kan leve op til de statslige kriterier for såkaldt omkostningseffektivitet. For det andet bliver indsatsen i nogle tilfælde bremset af lokal lodsejersmodstand eller lokalpolitiske beslutninger.

Det gælder blandt andet i forhold til at skabe fri passage ved nogle af de spærringer, der har stor negativ betydning for fiskebestandene i større vandløbssystemer. Som eksempler skal jeg blot nævne sager vedrørende spærringerne ved Binderup Mølle Dambrug i Binderup Å, ved Sæby Vandmølle i Sæby Å, ved Bindsløv Mølle i Uggerby Å og ved Vestbirk Kraftværk i Gudenåen.

Og så har vi jo fortsat en vigtig og svær kamp foran os i forhold til de helt store spærringer ved Tangeværket i Gudenåen og Holstebro Vandkraftværk i Storåen, som er udskudt til tredje vandplanperiode.

Ådalene tilbage til naturen

Gennem de senere år har der været stigende problemer med, at landbruget får mere vand på deres marker i de vandløbsnære områder, og at byerne udsættes for store oversvømmelser i forbindelse med hyppigere, ekstreme nedbørshændelser som følge af klimaforandringerne. Det betyder, at de danske vandløb fremover skal kunne håndtere kraftige skybrud og øgede vandmængder samtidig med, at vi sikrer gode naturforhold i og omkring vores vandløb, som vi blandt andet er forpligtet til i henhold til EU's natur- og miljøbeskyttelsesdirektiver.

I dele af debatten om, hvordan vi skal håndtere disse udfordringer, har der især fra landbrugets side været fokuseret på, at vandløbene skal graves bredere og dybere, og at grødeskæringen i vandløbene skal intensiveres. Men svaret på udfordringerne i forhold til afvandingsproblemerne og klimaudfordringerne er ikke en tilbagevenden til tidligere tiders reguleringer og hårdhændede vedligeholdelse af vandløbene. Det vil for det første ikke løse afvandingsproblemerne, og det vil for det andet medføre store forringelser af naturforholdene i vandløbene.

Med hensyn til afvanding har vandløbenes grand old man, Bent Lauge Madsen, ofte fremhævet, at vandløbene er underkastet naturlovene, og at vi derfor skal arbejde med og ikke mod disse. Det betyder, at vandløbene skal aflede vand på deres egen måde, i et naturligt tempo og med de vandløbsnære arealer som buffer. Så ved store vandmængder handler det ikke om at få vandet hurtigt væk fra de øvre dele af vandløbssystemerne med den konsekvens, at byerne, der ligger nederst i vandløbssystemerne, oversvømmes.

Svaret på de fremtidige udfordringer i forhold til vandløbsforvaltningen er derimod, at der skal arbejdes med helhedsorienterede løsninger, hvor afvanding, naturbeskyttelse og klimaudfordringer tænkes sammen. Mange vandløbsnære arealer er med tiden blevet uegnede til intensiv landbrugsdrift. Det kan ikke kun begrundes i, at det regner mere - nemlig i gennemsnit 1 - 2 millimeter mere pr. år gennem de seneste 100 år. Det skyldes derimod flere andre forhold - blandt andet at mange vandløbsnære jorde har sat sig som følge af dræning, samt at flere dræner er slidte og ødelagte. Det betyder, at den intensive dyrkning af vandløbsnære arealer bliver usikker for et stigende antal landmænd.

Samfundsmæssigt set vil en del af løsningen derfor være at ekstensivere den landbrugsmæssige drift på de vandløbsnære arealer, der ikke længere er dyrknings-sikre. I stedet bør tidligere tiders driftsformer genindføres, hvor periodevise oversvømmelser af engene i vinterperioden og ved større nedbørshændelser var helt naturlige og en fordel for landmanden. Der er med andre ord simpelthen behov for en jordreform, hvor lavbundsarealer i ådalene gives tilbage til naturen. Jordfordeling vil i den forbindelse være et centralt redskab.

En holistisk forvaltning af vandløb og ådale vil medføre flere fordele:

- De å-nære arealer kan indgå som buffer til vandparkering+
- Næringsstoffer fjernes
- CO₂-udledning begrænses
- Vandløbene sikres en variation, hvor grødeskæring kan udelades eller begrænses til et minimum
- En rigere og mere varieret natur i vandløb og ådale

Vi har derfor også hilst det velkomment, at miljø- og fødevareminister Esben Lunde Larsen i slutningen 2016 nedsatte et ekspertudvalg med tidligere fødevareminister Henrik Høegh i spidsen med henblik på at afdække udfordringerne omkring vandløbene og pege på løsninger, der fremadrettet kan håndtere klimaudfordringerne, sikre en tilstrækkelig afvanding af land og by og samtidig overholde forpligtelserne til natur- og miljøbeskyttelse efter EU-direktiverne.

Som start på processen afholdt ministeren i december 2016 et vandtopmøde med interesseorganisationerne, hvor forbundet var repræsenteret ved vores natur- og miljøkonsulent, Lars Brinch Thygesen, og vandløbenes grand old man, Bent Lauge Madsen. Her fremlagde de forbundets synspunkter i forhold til behovet for en mere holistisk forvaltning af vandløb og ådale.

Efter ét års arbejde afleverede ekspertudvalget så her i december 2017 deres anbefalinger til den fremtidige vandløbsforvaltning. Og det er faktisk ikke så ringe endda for nu at sige det på jysk. Ekspertudvalgets anbefalinger flugter med mange af de synspunkter, vi fra forbundets side har bidraget med i processen. Det er vi naturligvis meget tilfredse med.

Vi kan samtidig konstatere, at ekspertudvalgets anbefalinger faktisk er blevet positivt modtaget af de fleste interesseorganisationer. Det gælder også de mere seriøse landbrugsorganisationer . først og fremmest Landbrug & Fødevarer. Men djævelen ligger som bekendt gemt i detaljen. Så det afgørende bliver nu, hvordan ekspertudvalgets anbefalinger bliver udmøntet politisk.

Vækstplan for akvakultur

Som led i den politiske aftale om Fødevare- og landbrugspakken indgår også en aftale om en vækstplan for akvakultur, der skal skabe grundlag for en voldsom udvidelse af akvakulturproduktionen i de danske dambrug og havbrug. Det er en plan,

som vil have store negative miljø- og naturmæssige konsekvenser . særligt i de danske kyst- og havområder.

Med vækstplanen skal der skabes grundlag for en fordobling af den samlede akvakulturproduktion . heraf omtrent en tredobling af havbrugsproduktionen, hvor der blandt andet er planer om placering af otte nye store forurenende havbrug i Kattegat.

Vækstplanen er primært baseret på, at dambrug og havbrug får tilladelse til en markant øget forurening af vandmiljøet, især i forhold til den store udvidelse af havbrugsproduktionen. På havbrugsområdet er der således lagt op til en årlig merudledning på 843 tons kvælstof, godt 100 tons fosfor og flere tusinde tons iltforbrugende slam direkte til vandmiljøet. Dertil kommer medicin og hjælpestoffer.

Det er en merudledning af forurenende stoffer, der vil indebære yderligere forringelser af miljøtilstanden i de indre danske kyst- og havområder, som i forvejen er meget langt fra at leve op til miljømålene i vandrammedirektivet og havstrategidirektivet. Derfor forsøger man så politisk at fremtrylle et såkaldt miljømæssigt råderum, der reelt ikke findes, blandt andet ved hjælp af nogle marine virkemidler i form af muslingeopdræt og tangdyrkning.

Men for det første er det faglige grundlag for disse virkemidler fortsat meget spinkelt, og deres effekt i forhold til at kompensere for merudledning af kvælstof og fosfor fra havbrug vil være meget usikkert. For det andet vil det være virkemidler, der placeres langt fra havbrugene, og dermed ikke fjerner forureningen ved kilden. Og for det tredje er der en række negative, miljømæssige påvirkninger af vandmiljøet omkring anlæg til muslingeopdræt.

Hertil kommer andre negative naturmæssige konsekvenser af en fortsat udvidelse af havbrugsproduktionen i åbne netbure. Placeringen af en række nye havbrug i Kattegat vil således ikke blot medføre store negative konsekvenser for vandmiljøet. Det vil samtidig være en tikkende bombe under de naturlige vilde havørredbestande, idet det vil indebære en betydelig risiko for omfattende angreb af lakselus.

Havbrugsproduktionen i Norge, Skotland og Irland er skræmmende eksempler på, hvor galt det kan gå for de naturlige, vilde fiskebestande og hele økosystemet, når man lader havbrugsproduktionen udvikle sig på grundlag af snæversynede og kortsigtede økonomiske interesser uden hensyn til natur og miljø.

Vi har derfor arbejdet ihærdigt for, at problemstillingen i forhold til lakselus kom på den politiske dagsorden på Christiansborg i forbindelse med behandlingen af lovforslaget om kompenserende virkemidler. Det lykkedes foreløbigt, idet det i stemmeaftalen om lovforslaget mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet blev aftalt, at der skulle udarbejdes en risikovurdering vedrørende lakselus. Den foreligger nu, men det er fortsat usikkert, hvordan både lakselusproblematikken og en række andre elementer i akvakulturplanen vil blive udmøntet.

Det bliver derfor fortsat et helt centralt fokusområde for forbundets arbejde i den kommende tid. Efter vores opfattelse er en fortsat udvidelse af havbrugsproduktionen i åbne netbure en fuldstændig forfejlet strategi. Der er mange gode grunde til at støtte vækst i akvakulturerhvervet. Men det skal altså ske på et bæredygtigt grundlag, og det er en fortsat udbygning af traditionelle havbrug altså ikke.

Det bæredygtige udviklingspotentiale for akvakulturen ligger derimod i landbase-rede, recirkulerede anlæg, der ikke alene rummer udviklingsmuligheder for fiskeproduktionen, men også vækstmuligheder i forhold til teknologiudvikling. Så vi vil fortsat kæmpe mod havbrug fra bur til bur.

Søvlaks og udslip

Lystfiskeri byder af og til på overraskelser. Det oplevede en række lystfiskere, da de i efteråret pludselig fangede et større antal søvlaks ved de østjyske kyster og vandløb . specielt i området omkring Horsens Fjord. Søvlaks er en stillehavslaks, der ikke er naturligt forekommende i Danmark, og som ikke tidligere er fanget her i landet. Så det var et stort mysterium, hvor disse søvlaks kom fra.

Efter et større detektivarbejde kunne forbundet i begyndelsen af november afsløre, at søvlaksene kom fra Hjarnø Havbrug i Horsens Fjord, hvor havbrugsfirmaet Hjarnø Havbrug A/S i al hemmelighed i forhold til myndighederne og uden de nødvendige tilladelser gennem flere år har produceret den fremmede søvlaks.

Det burde have givet anledning til, at Hedensted Kommune som ansvarlig miljømyndighed iværksatte en nærmere undersøgelse af forholdene omkring Hjarnø Havbrug A/S og deres produktion. Men det er ikke sket på trods af, at virksomheden i flere sammenhænge har afgivet urigtige og utroværdige oplysninger, eksempelvis i deres årsindberetninger til kommunen og i deres forklaringer vedrørende opdræt og udslip af søvlaksene. Kommunen har tværtimod mest været optaget af at få lukket sagen.

Det er desværre ikke overraskende, at Hedensted Kommune på den måde ud fra snævre lokalpolitiske hensyn svigter sit ansvar som miljø- og tilsynsmyndighed i forhold til havbrugene i Horsens Fjord. Det har kommunen gjort gang på gang gennem flere år, hvor Havbrugsgruppen ved Horsens Fjord overfor kommunen har påpeget en lang række forhold, som kommunen burde have taget fat på.

Derfor har vi så selv iværksat en større kulegravning af forholdene omkring Hjarnø Havbrug A/S. Det har indtil videre har afsløret en lang række forhold, som viser, at det er en virksomhed, der ser stort på overholdelse af gældende natur- og miljølovgivning, og som har en troværdighed, der er helt i bund. Det kommer faktisk ganske rammende til udtryk i virksomhedsejers motto, som lyder +Vi prøver sgu+.

Samtidig har sagen vist, at kontrollen med havbrug og koordinering mellem de forskellige myndigheder, der varetager natur- og miljøopgaverne i forhold til havbrug, er helt utilstrækkelig. Vi er derfor glade for, at sagen nu også er bragt op i Folketin-

get, hvor Socialdemokratiets miljøordfører, Christian Rabjerg Madsen, dels har stillet en del spørgsmål miljø- og fødevarerministeren, dels havde indkaldt ministeren i samråd om sagen den 24. januar.

I forbindelse med samrådet fik forbundet ros fra både ministeren og fra oppositionen for at have bragt sagen frem. Ministeren gav på samrådet udtryk for, at forholdene omkring sagen med Hjarnø Havbrug A/S ikke er tilfredsstillende, og at han derfor har taget initiativ til en kulegravning af sagen og den generelle regulering af de danske havbrug. Det vil vi følge tæt, og sideløbende med ministerens kulegravning vil vi naturligvis også selv grave videre i sagen.

Udslip af sølv laks fra havbrug er heldigvis ikke noget, vi tidligere har oplevet. Men til gengæld er store udslip af regnbueørreder efterhånden mere reglen end undtagelse. Senest var der i december et stort udslip på mindst 20.000 regnbueørreder fra Musholm. Burfiskene trækker op i vores vandløb, hvor de kan have en negativ påvirkning af de vilde ørredbestandes gydning, ligesom de sandsynligvis også påvirker de vilde bestandes fødegrundlag. Det er helt uacceptabelt og fuldstændig ødelæggende for det store frivillige arbejde, der udføres af de lokale lystfiskere for at forbedre vores vandløb og ophjælpe vores vilde ørredbestande.

Havbrugsfirmaerne henviser i den sammenhæng til en undersøgelse, de fik foretaget i 2005, og som ikke kunne dokumentere, at burfiskene gravede i de vilde ørreders gydegravninger i vandløbene i så stort et omfang, at det kunne have negativ påvirkning på den vilde ørredbestand. Men dels er der tale om en enkelt undersøgelse, dels er der en række forhold som eksempelvis påvirkning af de vilde ørreders fødegrundlag med videre, som ikke indgik i denne undersøgelse.

Der er derfor behov for at få problemerne i forhold til de vilde ørredbestande i forbindelse med udslip af burfisk mere grundigt belyst ved yderligere undersøgelser. Så længe vi har havbrug i åbne netbure i havet er der endvidere behov for, at havbrugsvirksomhederne pålægges et ansvar for at rette op på skaderne, når der sker udslip.

Der kan i den forbindelse hentes inspiration fra Norge, hvor havbrugene ved udslip dels har pligt til at indfange undslupne burfisk, og dels indbetaler årlige beløb til en fond, som er med til at finansiere opfiskning af undslupne fisk. Hvordan en dansk model skal se ud, har vi ikke umiddelbart et bud på, men det er noget, vi vil arbejde videre med i forhold til de regler, der kommer som led i udmøntningen af akvakulturløbet.

Sjællandsbekendtgørelserne

Der er som sagt fortsat en del udfordringer i forhold til at sikre en bæredygtig forvaltning af fiskeriet og vores fiskebestande. Men vi opnår også i den sammenhæng løbende nogle gode forbedringer.

Sammen med de sjællandske lystfiskere og foreninger samt Fishing Zealand lykkedes det i 2016 at få sat forvaltningen af fiskeriet i sjællandske fjorde på den politiske

dagsorden. Undersøgelser foretaget i regi af Fishing Zealand har således dokumenteret, at havørrederne i nogle fjorde ikke overlever frem til gydning. Det gælder blandt andet i Karrebæk Fjord og Præstø Fjord. Det skyldes sandsynligvis et intensivt garnfiskeri i nogle af de snævre farvande, hvor havørrederne opholder sig eller trækker igennem til og fra gydeområderne i vandløbene.

Det politiske fokus på disse problemer har været med til at fremskynde arbejdet med at få lavet nye bekendtgørelser for fiskeriet omkring Sjælland og Øerne. Processen blev sat i gang i begyndelsen af 2017 med en såkaldt forhøring, hvor forbundet fremlagde et oplæg, der var udarbejdet i samarbejde med de medlemsforeninger, der udfører vand- og fiskepleje på Sjælland og Øerne. Oplægget indeholder blandt andet følgende elementer:

- Behov for nye fredningsbælter ved en lang række nye vandløb
- Forslag om en daglig fangstbegrænsning for havørred på 3 fisk, som skal gælde alle fiskeriformer
- Forslag om en forlænget fredning af de farvede havørreder fra 1. oktober til 1. marts, kombineret med et forbud mod brug af ørredgarn i den samme periode.
- Forslag om daglige fangstbegrænsninger på brakvandsrovfiskene kombineret med et vinduesmål

Forslag til nye sjællandsbekendtgørelser forventes nu at komme i offentlig høring her i løbet af i år.

Ny national lystfiskerstrategi

Gennem de senere år har de store rekreative og samfundsøkonomiske værdier, der er forbundet med lystfiskeriet, fået en større politisk bevågenhed . både landspolitisk og lokalpolitisk. Det er som udgangspunkt positivt, idet det giver os nogle gode muligheder i vores arbejde for at skabe bedre vilkår for det danske lystfiskeri.

Miljø- og fødevareminister Esben Lunde Larsen tog i den sammenhæng sidste år initiativ til at sætte en proces i gang med henblik på at udvikle en ny national strategi for udvikling af det danske lystfiskeri . herunder blandt andet også udviklingspotentialet i forhold til lystfiskerturisme.

Som startskud på processen afholdt ministeren den 24. marts 2017 en temadag om lystfiskeri i Maribo med deltagelse af en bred kreds af interessenter. Det videre arbejde med udvikling af den nye nationale lystfiskerstrategi har efterfølgende foregået i en arbejdsgruppe med Venstres politiske ordfører, Jakob Ellemann-Jensen, som formand.

Forbundet har i arbejdet med udviklingen af den nye lystfiskerstrategi overordnet haft fokus på tre områder, der er af central betydning, nemlig:

- At det er en helt afgørende forudsætning for udvikling af såvel det danske lystfiskeri som lystfiskerturisme, at der er det nødvendige naturgrundlag for

store vilde fiskebestande, der er så robuste, at der kan udøves et bæredygtigt lystfiskeri

- At forvaltningen af fiskebestandene og fiskeriet skal foregå på et bæredygtigt grundlag, som tager udgangspunkt i biologiske vurderinger, men som også inddrager socioøkonomiske forhold
- At udviklingen og forvaltningen af lystfiskeriet . herunder også udvikling af lystfiskerturisme . skal foregå i et tæt samspil med de lokale lyst- og sportsfiskerforeninger og deres mange frivillige ildsjæle

Arbejdet i arbejdsgruppen er foregået i tre undergrupper, hvor forbundet har været repræsenteret i de to undergrupper, der har beskæftiget sig med naturpotentialer i forhold til udvikling af lystfiskeriet og med forvaltningen af fiskeriet og fiskebestandene. I forhold til en lang række forslag har der været stor enighed i grupperne. Enigheden handler blandt andet om, at de lokale lyst- og sportsfiskerforeninger også fremover skal spille en vigtig rolle i udviklingen af lystfiskeriet i Danmark.

Til gengæld har der i arbejdet vedrørende fiskeriforvaltningen . ikke overraskende . været stor uenighed. Vi har i den forbindelse blandt andet stillet forslag om udfasning af garn- og rusefiskeri i søer, daglige fangstbegrænsninger og omsætningsforbud for ørred, laks, aborre, gedde og sandart, der skal gælde alle former for fiskeri, samt færre garn og ruser i de såkaldte flaskehalse.

Det er fiskeripolitiske mål, vi fortsat vil arbejde for, uanset om de bliver en del af lystfiskerstrategien eller ej. Nu bliver det så den nye minister for fiskeri og ligestilling, Karen Ellemann, der skal bringe processen i mål her i 2018. Vi ser frem til arbejdsgruppens afrapportering og det videre arbejde med udmøntningen af en ny national lystfiskerstrategi.

Skarv og sæler

I en rig og mangfoldig natur skal der være plads til alle naturligt hjemmehørende arter. Det gælder også skarv og sæler. Men i en meget menneskepåvirket natur vil der imidlertid opstå ubalancer, så arter indbyrdes kan true hinandens eksistens. En lang række danske undersøgelser har således dokumenteret, at skarvens prædation nu har nået et omfang, der medfører store negative konsekvenser for flere fiskearter og fiskebestande . herunder meget sårbare og truede arter og bestande.

Det skyldes ikke mindst, at skarven igennem de senere år i stigende grad søger deres føde i vandløb og søer. Skarvens negative påvirkning af biodiversiteten i ferskvandsområder, men også i fjordene og i de indre farvande, skal derfor begrænses. Hvis ikke det sker, vil det ikke være muligt at genskabe selvreproducerende bestande af vilde fisk i de danske vandløb, søer og marine områder til stor skade for såvel den biologiske mangfoldighed som det rekreative fiskeri.

Arbejdet med revisionen af skarvforvaltningsplanen, der blev gennemført i 2016, har haft høj prioritet for forbundet med henblik på at få skabt nogle bedre forudsætninger for en mere effektiv regulering af såvel den danske skarvbestand som den store efterårs- og vinterbestand af trækfugle fra andre lande i Østersøområdet.

Det er derfor positivt, at den nye forvaltningsplan indeholder en række af de forbedringer, som vi har arbejdet for. Det gælder først og fremmest følgende:

- Et paradigmeskift hen imod en større erkendelse af skarvens negative påvirkning af fiskebestandene
- Anerkendelse af lystfiskeriets rekreative og samfundsøkonomiske værdi
- Nye muligheder for at regulere skarven på dens rasteadsler
- Nye muligheder for at regulere skarven i fredningsbælter
- Udpegning af en lang række nye vandløb og søer, hvor skarven kan reguleres
- Nye muligheder for brug af lokkefugle og skjul i ferskvand og på skarvens rasteadsler
- En mere adaptiv forvaltning, hvor ny viden løbende inddrages og planen revideres årligt

Men der er desværre også minusser i den nye forvaltningsplan, blandt andet:

- At der stadig ikke afsættes ressourcer til regulering ud over i kolonierne
- At brakvandsrovfiskene ikke har fået samme status som laks, ørred, ål, stalling og snæbel
- At ikke alle relevante områder er med i de prioriterede områder i forhold til regulering
- At der ikke gives en generel tilladelse til regulering i de prioriterede områder

Samlet set er den nye skarvforvaltningsplan et vigtigt skridt i den rigtige retning. Men hele problematikken omkring skarven og den trussel, den udgør mod sårbare fiskebestande, er meget kompleks og uden nemme løsninger. En af udfordringerne er de overvintrende skarver, som især i kolde perioder søger mod vandløbene. Hovedparten udgøres af fugle fra Østersøområdet og Norge.

Vi har derfor sideløbende med arbejdet med den danske skarvregulering været i dialog med vores søsterorganisationer i Norge, Sverige og Finland, og der er nu opnået enighed om en fælles skarvpolitik, som desuden får opbakning af Nordisk Jægersamvirke. Forhåbentligt kan denne enighed på tværs af de nordiske landes lystfiskeri- og jagtorganisationer resultere i, at de nordiske lande i højere grad i fremtiden vil samarbejde om målsætninger og gode erfaringer i skarvreguleringen.

En anden dygtig fisker . nemlig sælen . er nu ligesom skarven i stigende omfang begyndt at søge op i vandløbene. Det gælder især i de nord- og vestjyske vandløb, hvor de lokale lyst- og sportsfiskerforeninger oplever, at sælerne skaber problemer for lystfiskeriet. Foreningerne frygter økonomiske tab som følge af færre medlemmer og dårligt dagkortsalg, ligesom de frygter, at de fødesøgende sæler kan have en negativ påvirkning på havørred- og laksebestandene.

For en sælbestand, der ikke er udsat for prædation, og hvor man i forvaltningen har fravalgt jagt som begrænsende faktor gennem fredning og etablering af reservater, vil den tilgængelige fødemængde blive den naturlige, begrænsende faktor for sælbestandens størrelse.

Det er ikke nyt, at enkelte sæler i områder med en stor sælbestand søger op i vandløb i kortere periode. Men vi mangler faglig viden om, hvorfor sæler nu i større antal søger op i så mange nord- og vestjyske vandløb, og hvorfor de opholder sig der i lange perioder. Vi mangler også faglig viden om, hvordan sælerne påvirker danske vandløbs fiskebestande. Der er derfor et stort behov for at få undersøgt disse problemstillinger.

Sideløbende med sådanne undersøgelser bør der skabes muligheder for bortskræmning og regulering af sæler, der opholder sig i vandløb. Vi har derfor hilst det velkomment, at miljø- og fødevareminister Esben Lunde Larsen har taget initiativ til, at der her i slutningen af februar blev afholdt et møde om problemstillingerne vedrørende sælerne i vandløbene.

Her orienterede en forsker fra Århus Universitet om den faglige viden vedrørende sæler i ferskvand, der primært baserer sig på udenlandske undersøgelser. Endvidere orienterede Miljøstyrelsen om den danske sælforvaltningsplan . herunder at tilladelse til regulering af sæler administreres meget restriktivt. Forvaltningsplanen er i øjeblikket under revision, og vi fik i den forbindelse tilsagn om, at vi får mulighed for at forelægge synspunkter og ønsker til den fremtidige forvaltning af sæler for den sælforvaltningsgruppe, der arbejder med revisionen af forvaltningsplanen.

Organisatorisk udvikling og kommunikation

Realisering af Danmarks Sportsfiskerforbunds strategi 2015 . 2020 forudsætter, at vi løbende udvikler og styrker organisationen. Det har vi både i bestyrelsen og i sekretariatet haft et stærkt fokus på i den forløbne kongresperiode, og det vil vi også have i den kommende periode.

Vi kan i den sammenhæng se tilbage på en kongresperiode, hvor vi har investeret rigtig mange ressourcer . både økonomisk og personalemæssigt . i udvikling og implementering af nye digitale platforme i form af en ny hjemmeside, et nyt Fiskekort.dk og et nyt administrationssystem for både forbundet og foreningerne. Det har været en omfattende proces, som også har involveret en lang række foreningsrepræsentanter, der har bidraget med værdifulde input.

Vi står nu med et moderne og sammenhængende digitalt univers, som er helt nødvendige værktøjer i forhold til, at vi kan orientere os mod vores medlemmer og potentielle medlemmer samt styrke vores kommunikation såvel internt som i forhold til vores omverden. Samtidig har vi etableret et nyt, stærkt kommunikationsteam, der allerede, som det også fremgår af den skriftlige beretning, har løftet vores kommunikationsindsatser markant. Det er en udvikling, der med afsæt i forbundets nye digitale muligheder, vil blive yderligere styrket i den kommende kongresperiode.

I takt med at vores kommunikation i stigende grad kommer til at foregå på digitale medier, er det forbundsbestyrelsens vurdering, at der på et tidspunkt bliver behov for en stillingtagen til, hvordan forbundets ressourcer til kommunikation skal prioriteres mellem magasinet Sportsfiskeren og de mange andre kommunikationsopgaver. Sportsfiskeren er et ikonisk brand for forbundet, men som magasin beslaglægger

det også rigtig mange ressourcer både økonomisk og personalemæssigt. Det hører vi gerne nogle synspunkter på i debatten om beretningen.

Et andet område, hvor vi har styrket organisationen, er i forhold til den regionale varetagelse af natur- og miljøopgaver som et led mellem forbundets natur- og miljøarbejde centralt og de natur- og miljøopgaver, som foreningerne varetager. Det er opgaver, der i de senest 10 år har været varetaget af et korps på 13 frivillige miljøkoordinatorer. Der er imidlertid gennem årene sket en betydelig udvikling i de regionale natur- og miljøopgaver både med hensyn til indhold og omfang.

Den hidtidige miljøkoordinatorordning blev derfor nedlagt med virkning fra 1. januar 2017. I stedet er der nu oprettet 14 natur- og miljøteams med en teamkoordinator som tovholder for hvert team og med 4 - 6 teammedlemmer. De nye teams skal fremover i fællesskab varetage alle regionale natur- og miljøopgaver.

Den nye teamstruktur indebærer en række fordele . først og fremmest at der vil være flere til at deles om opgaverne i det enkelte vandopland, og at der vil være større fleksibilitet med hensyn til opgavefordeling i forhold til dels de lokale forhold, dels kompetencer, interesser, ressourcer med videre.

De nye teams har allerede stået sin prøve i vandrådsarbejdet i 2017, og tilbagemeldingerne er meget positive. Vi står nu rigtig godt rustet til den fremtidige varetagelse af de regionale natur- og miljøopgaver med et stort og stærkt korps af frivillige ildsjæle med mange kompetencer og et kæmpestort engagement. Det gælder ikke mindst i forhold til deltagelse i vandråd, som vi arbejder for at få gjort permanente og med flere opgaver.

Styrkelse af forbundets medlemsgrundlag er fortsat en stor udfordring. En af målsætningerne i Danmarks Sportsfiskerforbunds strategi 2015 - 2020 er i den forbindelse, at forbundet skal have +En fleksibel medlemsstruktur, der matcher såvel foreningers som den enkelte lyst- og sportsfiskers behov og ønsker i forhold til medlemskab+.

Det første skridt i den retning blev taget på kongressen i 2016, hvor der blev vedtaget et nyt grundlag for beregning af foreningernes medlemskontingent til forbundet. Samtidig blev der vedtaget en ny og mere fleksibel medlemsstruktur for individuelle medlemmer . herunder som nævnt at individuelle medlemmer nu har fået demokratisk indflydelse.

Rygraden i Danmarks Sportsfiskerforbunds arbejde for bedre natur og miljø, en bæredygtig fiskeriforvaltning samt et godt lystfiskeri er imidlertid fortsat i høj grad det store frivillige arbejde, der udføres i de lokale lyst- og sportsfiskerforeninger. Det er derfor af stor betydning at styrke forbundets medlemsgrundlag ved at fastholde forbundets nuværende medlemsforeninger og samtidig få tilgang af nye foreninger.

Det er baggrunden for, at forbundsbestyrelsen her på kongressen lægger op til at tage det næste skridt frem mod en mere fleksibel medlemsstruktur for foreningsmedlemskab. Det er et forslag, der kommer til behandling senere, så det skal jeg ikke komme nærmere ind på her.

Afslutning

Som afslutning på beretningen vil jeg gerne rette en stor og varm tak til forbundets foreninger samt til de mange medlemmer, der udfører et kæmpestort frivilligt arbejde for forbundet i natur- og miljøteams, i vandråd og i grønne råd, som foreningskonsulenter og forbundsinstruktører samt i en lang, lang række andre sammenhænge.

Jeg vil også gerne rette en stor tak for et godt samarbejde med de mange politikere, myndigheder og organisationer, vi løbende er i kontakt med. En særlig tak for et rigtig godt og konstruktivt samarbejde til Fiskerikontoret i Udenrigsministeriets departement og til DTU-Aqua, såvel i forhold til Fiskeplejen, fiskeriforvaltningen og Fiskerikontrollen.

Vi er i forbundet fortsat af den opfattelse, at ressourcerne til kontrollen med det ulovlige garnfiskeri er alt for utilstrækkelig. Men det er jo en politisk prioritering. Jeg vil derfor godt kvittere for det rigtig gode samarbejde, vi har med Fiskerikontrollen, der ud fra de givne forudsætninger yder en glimrende indsats.

Også en særlig tak for et rigtig godt og tæt samarbejde med Friluftsrådet, Danmarks Naturfredningsforening, Jægerforbundet, Dansk Laksefond og en hel række andre grønne organisationer.

Sidst men ikke mindst vil jeg rette en kæmpestor og varm tak til vores superengagerede og dygtige medarbejdere i forbundets sekretariat. I leverer i alle sammenhænge og nærmest i døgndrift en helt fantastisk indsats på et højt fagligt niveau, som vi ikke kan takke jer nok for. På den måde bidrager I i høj grad til, at Danmarks Sportsfiskerforbund er en organisation med stor gennemslagskraft . også i tider med politisk modvind.

Forbundsbestyrelsen ser frem til en god og konstruktiv debat.